

Impressie uit het feest ter gelegenheid van het 50 jarig bestaan van Abdij Lilbosch op 16 juli 1933

Viering van het Gouden Jubilé

Der

Abdij Lilbosch

16 juli 1933

GELUKWENSCH aan de Abdij, namens de inwoners van Pey en Echt, uitgesproken door de Weledel Geb. Heer **ALPHONSE LAUDY**, Hoofdredacteur van het Dagblad "De Tijd", oud Peyenaar.

Gelukwensch namens Pey en Echt door Alphons Laudy

Hoogeerwaarde Abt en feestvierende Communautéit, Hoogeerw. Abten en Prelaten, geachte Gewest- en Plaatsgenooten.

Alle wegen uit Echt, uit Limburg, uit Nederland en de aangrenzende landen leiden vandaag naar Lilbosch. In de anders zoo eenzaam gelegen St. Jozefsabij van O.L. Vrouw - oord van gebed en ingetogenheid – ontmoeten elkander de hoogste vertegenwoordigers van Kerk en Staat, Gewest en Gemeente met de opgetogen bevolking als in een natuurlijk en bovennatuurlijk middelpunt der gemeenschappelijke gevoelens. Want nooit heeft in de halve eeuw, waarin een zegenrijk en eerwaardig verleden wordt afgesloten in een dag van algemeene dankbaarheid, de oude Cisterciënsers – Abdij zoveel vereering en luister tot zich getrokken als deze dag, nu gij door de prachtige oprijlaan tot dit verblijf van de vrede hebt zien schrijven, den Opperherder van het Diocees, een Limburgsche Minister van Staat, den Hoogen Commissaris van H. M. de Koninging, den Burgemeester van Echt, een uitgelezen Limburgsche Priesterschap met voorop een gemijterde prelatenstoet, Abten en vertegenwoordigers van broederlijke Abdijen en priorijen uit Rochefort, Westmalle, Tegelen, Zundert, het moederlijke Achel, waar de St. Jozefabdij haar oorsprong heeft genomen, de Priorij van Bingen aan de Rijn en nog verder wonende dragers van katholiek en benedictijnse traditiën, die vandaag elkander begroetten voor de gastvrije kloosterpoort onder de tonen der muziek en de tonen van het hart, om in één gemeenschap van geestdrift dezen hoogtijdag te vieren, dien den Heer heeft gemaakt!

Maar van alle gasten, Hoogeerw. Vader Abt, die heden Uw dorpel overschreden, is misschien geen van zooverre gekomen dan ik; want ik ben helemaal vanuit het hart van Holland hierheen gereisd, ik ben gekomen uit de zwoegende hoofdstad, waar het leen van het land zich samentrekt, uit het gonzende Amsterdam, waar het Katholicisme oplettend luistert naar de

beweging der zielen, en belangstellend de grootte gebeurtenissen in de Nederlandse Kerkprovincie medeleeft. Indien een dagbladschrijver verondersteld kan worden, de kaart van het land en de gevoelens van het volk te kennen, dan moge ik u verzekeren, dat de heilwensen, die u vandaag zijn overgemaakt door Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Lemmens tegelijk met zijn Bisschoppelijke zegen, worden gedeeld door Mgr. Den Aartsbisschop en de Bisschoppen van Nederland zo goed als door de Katholieken van de hoofdstad, als van het kleinste gehucht der Brabantsche of Limburgsche Peel.

Ja, als de Katholieken uit Holland op het moment hier aanwezig mochten zijn in de gemeenschap der Heiligen en van de Cisterciënsers, dan zouden zij zich met den jubel van het orgel in de kloosterkapel en de dankbaarheid der kelen van de bevolking vereenigen in een dankzang zóó machtig, dat heel Lilbosch van Pey tot Echt en Hingen tot Sleik toe zou daveren van een door alle hemelen tot voor den troon van Gods majesteit heen stormend: Te Deum Laudamus!

En toch, niet zonder weemoed zingen wij, Hollandsche Katholieken, dit Te Deum, dat wij vandaag een beetje benijden aan het Katholieke Limburg. Want wat het Zuiden door zijn trouw aan het geloof mocht behouden – dankzij Bisschop Lindanus en zijn opvolgers tot aan de Bisschoppelijke Herder toe, die vandaag de luister van zijn kromstaf en de vaderlijke goedheid van zijn hart over uw communiteit liet lichten – dat heeft Holland verloren in een hartstochtelijke beweging zijner stormende geschiedenis. Want de weiden van het nu verprotestantiseerde Noorden, waarin wij vanuit de middeleeuwen vereenzaamd achterbleven, lag eens vol Cisterciënserkloosters. Het telde er meer dan dertig, waar onophoudelijk de dag aan de nacht en de morgen aan de avond den lof tot God zong. Als reusachtige en liefdevolle wachters stonden de Abdijen met hun kloosterkerken, studiecellen en boekerijen aan de wereldwegen der beschaving. Tussen de scherven dier door den moker van den Beeldenstorm stukgeslagen benedictijnsche cultuur liggen hoog boven de Moerdijk thans de ruïnen dier met spaden en houweel uit den grond gegraven geschiedenis, Holland, Drente, Friesland, Groningen waren bevolkt door de Zonen van de H. Benedictus en Bernardus tot Schiermonnikoog toe, waar de volksmond in de plaatsnamen zelf herinnert: hier zijn de Cisterciënsers voorbijgegaan. Als ik dan ook hier een weerklank geef op de wenschen van Neerlandia Catholica, dan kan ik het niet doen zonder er een smachting bij te voegen: biddende, witte monniken, Holland verlangt u terug! In een oogenblik van blinden moedwil heeft het u uitgedreven, maar zonder u verdorde zijn geloof. Het herleefde Katholicisme wacht in u weer zijn zijn uitgegroeide Christenen, de verbindingschteekenen tusschen Hemel en Aarde. Het wenscht u weer als wachters bij de bronnen, het wil weer de vollen gons horen uw gebeds-actie in den bijenkorf der genade. O, Vader Abt, als de Voorzienigheid u weer een menigte van monniken laat toestromen en uw overvolle monasterium opnieuw moet gaan uitzwermen, herinnert u dan

de stem, die u vandaag een verlangen uit Holland overbracht, laat uw kloostervolk in het rijpen der tijden uitzwermen naar ons Noorden, om het weer te voeden met den honing der godsvrucht en de gevulde raten van uw geestelijke vruchtbaarheid.

Hoogwaardige Abt en feestvierende communiteit, in den hoorn van overvloed, waaruit u vandaag de gelukwensche toevloeien, bewaar ik nog andere die u bijzonder dierbaar zijn. Toen mij diep in Holland het feestcomité heeft verzocht, herinnerde ik mij, dat ik eerst in tweede editie een Hollander werd, maar in eerste altijd een Limburger bleef. En onmiddellijk veerde ik op en dacht er gaat in Limburg een groote gebeurtenis plaats hebben op den geboorte grond – dao mot ich bij zeen !.. Jao dao moos ich bie zeen want van de sjedel tot de kleinen teen bön ich eene jong van Echt en ee kèndj van Pey ! In Amsterdam heeft mijn hoofd gewerkt, maar in Pey is mijn hart blijven kloppen dicht bij het graf van mijn moeder op het kleine kerkhof daarginds. En nu ik rondom mij weer zoveel bekende gezichten zie en de hartelijke gevoelswisseling met het volk onderga, waaruit ik werd geboren en dat uit een afstand van vijftig jaren mijn onvervalschte Limburgse hart herkent, nu gevoel ik mij onder u als een uit den vreemde teruggekeerde, blij na de lange omzwervingen weer op de geboortegrond de kameraden en de liefde van zijn jeugd terug te zien en even ontroerd als fier spreek ik de Limburgsche dichter na:

Dae van Ech en dae van Pey is,
Dae blif zie lendje troe,
Ouch in de vrèmdje denk er aan
De vrunj vandao en de daag van doe
In 't plètske, woo der is gebaore
Tössen Echt, tösse Pey en de roesj van et kaore ;
Det doagunne, det dörpke sjuoan
Det spant vör höm de kruaon.

En kömter trök en kömter weer
Den zit er bij zien vrunj zich neer
En sprik wie vreuger 't Limburgs weer ;
En es men em vraoge geit, es men em vraoge deit
Waat taal er er sjoónte vindj
Den bedènk der zich neet, mer is zien antwoord gereid
En zaet er gans gezwind :
Mie vaders taal, mie noeders taal,
Ich spreek ze nog, geer huört et waal
De taal van 't dorp wao ich bön geboare
Tössen Pey, tössen Ech en de roesj van et kaore,
Die taal van daogunne, ich spraek za nog good.
't Is de taal van mien hert, 't Is de taal van mie blood !

Ik weet niet of Mère Angela uit Echt, de bewaarengel van alle huisgezinnen in deze streek, ook de Beatrice is geweest van de Limburgsche dichters. Maar ik ben ontroerd geworden als bij het lezen van een oud familie-rijm, toen ik vanmiddag in het programma van hjet feest, dat ons hier vereenigt, een hooggestemd gelegenheidsgedicht heb aangetroffen van deze hoogbejaarde, eeuwig jonge Kloosterzuster, voor wie de onsterfelijkheid schijnt bewaard op aarde, gelijk God haar de onsterfelijkheid bewaart in de hemel.

Ik heb mij – zoals ge aanstonds zult horen – op haar feestpoëzie geïnspireerd, want wat zij aanraakt ondergaat een geestelijke infiltratie. Toen ze mijn oudste broers op het bewaarschooltje in Echt het a. b. c. van het leven leerde, heeft ze haar vinger ook op mijn voorhoofd gelegd. Het is ruim een halve eeuw geleden, dat ik den zegen heb meegekregen van deze onvergelykelijke vrouw en fijne Ursuline, die tot het kostelijkste behoort van hetgeen Stevensweert heeft voortgebracht, om er Echt mee zalig te maken, en die de beste vriendin van mijn moeder was, zoals zij de beschermster van alle moeders en kinderen in Echt is geweest. In die kinderjaren hoorde ik iets later op de school van meester Spronck, die de oude school van Schilberg overnam en waar ik nog met verscheidene kameraden onder u op de schoolbanken heb gezeten, voor het eerst spreken over de Paters Cisterciërs, die zich toen juist gevestigd hadden op de oude hoeve Lilbosch, ons tot dusver alleen bekend van de bevroren vijvers, waar wij de schaatsen aanbonden. Nog levendig als de dag van gisteren herinner ik mij, hoe ik met mijn broers en oudere makkers meetrok naar het zogenaamde heerenhuisje, het armoedige, onaanzienlijke kloosterkapelletje, waarvan het vandaag uitgekomen Gedenkboek verhaalt. In dien schamele Lieve-Heer-opzolder heeft mijn kindergemoed voor het eerst den klop der eeuwigheid gehoord.

Vijftig jaar verliepen dien eersten klop. Een halve eeuw lang heeft de gedoopte bevolking van deze streek dezen eeuwigheidsklop gehoord aan het tabernakel, waar gij, feestvierende communautiteit, als het hoofd van den H. Johannes laat rusten aan de borst van de Heiland in uw dag en na het doorbeden menschen de liefde beweegt. Als gezegden van het altaar hebt gij den zegen niet voor u alleen behouden. Wat gij geschouwd hebt in den Hemel, dat hebt gij doorgegeven op aarde. En met den Hemel en Aarde vruchtbaar makend, hebt gij tegelijk haar woestheid bevrucht tot den moerasgrond toe, waarin koning Pepijn eens bleef steken bij de Pepinusbrök en op het overgebleven hei van de vroegere bosschen, waar eens wilde paarden renden, hebt gij Gods vruchtbaarheid opgewoeld uit den grond, waar eens een stukje Europa werd gewrocht uit den baaierd, toen er Latijnsche en Germaansche, barbaarsche en geestelijke beschaving op elkaar stootten,

toen Gelre en Gùlick, Kleef, Montfoort en Luik, Kroaten, Franschen en Spanjaarden veel verder dan het Spaansche Huiske vochten, waarin de Limburgsche contreien alle krachten en hartstochten, ja God en den mensch met elkander hebben geworsteld

Zonder andere gevechten dan tegen u zelf hebt gij met de rust der orde en de volheid van het Pax uw monastieke bevolking, de bevolking van de streek, de Duitsche, Limburgsche, Nederlandsche jeugd gezegend. Als wij u vandaag het geleide geven van vijftig jaar dankbaarheid, dan eeren wij in uw leven tegelijk de voortzetting van de groote overleveringen en gedenken wij, met u verbonden in dezelfde erkentelijkheid, de voortrekkers van de Cisterciënsers-geslachten van Lilbosch: Den moedige stichter Dom Bernard van der Seijp, de grondlegger en eerste Overste Anselmus Judong, den heiligen monniken herder Pius van Zeeland, den ontginner van het Heizelaarsbroek en fundator van het gymnasium prior Dom Guido Brox, den zachtmoedige eerste Abt, den zachtmoedigen Dom Victor van den Eynden, en den grooten weldoener en pacificator tijdens de oorlogsjaren, Dr Anselmus van Hooff.

Maar ik weet als ik de edelste gedachte grijp, die op het oogenblik leeft in uw hart, indien ik alle erkentelijkheid aan leevenden en dooden met de luister van dezen prachtige dag terugbreng tot Hem, naar Wien de Cisterciëncers de geschiedenis helpen schuwen per diem Christi, tot den Zoon van de levende God gekruisigd verrezen, Christus gisteren, heden en in alle eeuwigheid!

En indien ik een slotwensch mag meegeven aan de continuïteit van het biddende en contemplatieve apostolaat, waarmee u morgen in een nieuw tijdperk uw weg door de eeuwen vervolgt, dan doe ik het als Limburger en Hollander op de tekst, waarin Mère Angèle vandaag aan het hoofd van het Echter Weekblad de Cisterciënsersorde vergelijkt bij een krachtige boomstam :

Weer zeen de tekskes en geer zeet de stam,
Mer oos volk is in 't Noorden aan "t dorre;
Weer zeen de kerse en geer zeet de vlam,
Laot hor leech ouch in Hollandj weer borre;
Draagt nao Hollandj et bruaod van het Limburgse kaore,
Oet de Hostie allein weurd de hemel gebaore
Koemt vannuuts weer in Hollandj ze oes brèke.
Geer sprèkt met den Hièrgod zoo fien in 't Latien.
Mer koèmt, prèkt in Holland de Limbörgschen tekst,
Weer leeren et Limbörgsch sprèke!

Vader Abt spreekt het dankwoord

In het Midden-Limburgsch dialect brengt Dom Augustinus Giesberts aan de spreker zijn innige dank over.

Het schoone ideaal dat dhr Laudy bezielt, n.l. een nieuwe stichting boven de Moerdijk vanuit Lilbosch, grijpt ook mij aan. Het zou iets heerlijks zijn, zoo dit ideaal kon worden verwezenlijkt. Om echter dezen heldendaad ten uitvoer te brengen, hebben we mannen nodig gestaald door moed en wildkracht, terwijl de geldelijke aangelegenheid ook onder ogen moet worden gezien. Een Stichting moet beginnen in armoede, in strijd met alle machten. Alleen in en door strijd kan een stichting stand houden, groeien en bloeien in lengte der dagen. Aan de spreker wil ik het vertrouwen niet ontnemen om ook eenmaal in Hoog-Holland een Cisterciënserklooster te zien verrijzen. Aan God echter om de tijd en de middelen aan te wijzen.

In naam van allen, hier tegenwoordig, dank ik de heer Laudy, voor zijn heerlijke woorden.

Een driewerf hoera klonk op tusschen de hoge muren om in te stemmen met de dankbetuiging van vader Abt.

Groepsfoto van de Gemeente op 16 juli 1933

Wie is Alphons Laudy

Laudy, Leonardus, Alphonse Arthus (1875-1970)

Alphons Laudy is een wat aparte Peyenaar. Zijn vader was Victor Laudy, een aannemer en zijn moeder Elisabeth Wolfhagen. Zij woonden in Pey op de hoek Kerkstraat/Houtstraat (later Weeda). Het gezin had 8 kinderen toen in 1884 de moeder overleed.

Alphons was geboren te Pey 30 april 1875. Na het overlijden van moeder vertrok Victor Laudy naar Sittard waar de familie woonde. Zij vestigden zich in de Nieuwstraat, maar het huis bood te weinig ruimte voor de opgroeiende kinderen. Daarom werd binnen de familie een oplossing gevonden. Alphons werd bij zijn grootouders ondergebracht.

Alphons volgde te Sittard het gynasium van de Jezuïeten en studeerde vervolgens in Amsterdam, provatisme in de Thomatische wijsbegeerte. Hij trouwde op 30 april 1900 in Sittard met Maria Margaretha Hubertina, Celestina Close. Ze gingen wonen in Amsterdam, want Alphons woonde daar al van 1898. In 1901 werd hun zoon Leonardus geboren. Kort daarna overleed mevrouw Laudy. Alphons hertrouwde op 28 april 1904 met zijn schoonzuster Maria Louisa Justine Close. Uit dit huwelijk werden 6 kinderen geboren.

Per 1 juli 1898 werd hij als redacteur benoemd bij het Katholiek Dagblad De Tijd. Al spoedig was hij een allround journalist. Na een half jaar te hebben gedraaid als waarnemend hoofd werd hij op 29 mei 1914 hoofdredacteur van de Tijd. Dit bleef hij tot 31 december 1937.

Na de oorlog kwam hij terug in de journalistiek. Van 1950 – 1956 (toen 75 jaar oud) was hij hoofdredacteur van de Gazet van Limburg in Maastricht. Hij schreef diverse boeken, verhalen en essays over het Katholicisme. Ook maakte hij gedichten. Een van zijn gedichten was : “Mijn Dorpje” en daar werd Pey mee bedoeld, zijn geboorteplaats. Meest bekend is zijn treurspel “De Paradijsvloek” in 1916, dat meer dan 200 keer werd opgevoerd. Ook met de bundels Jan Rap en De Zwervers oogstte hij veel bewondering.

In 1933 hield hij de beroemde feestrede ter gelegenheid van het 50 jarig jubileum van de Paters van Lilbosch (zie voorgaand). Hij overleed op 94 jarige

leeftijd op 17 januari 1970 te Sittard. Wat je ook leest over Alphons Laudy alle verhalen beginnen met Mijn Dorpje (Pey), daar was hij geboren op 30 april 1875. Naar hem is voornoemd een Amsterdamse school voor speciaal en voortgezet onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen. Het was eerst een katholiek school en nu is ze oecumenisch. Alphons Laudy was er vele jaren voorzitter van het Schoolbestuur.

Met deze toelichting is zijn feestrede waarschijnlijk beter te plaatsen

Bron:

***“Pey in de Tijd” Uitgaven van de seniorensociëteit Pey
“Oriëns”, studenten rubriek St. Bernardus College
“www.Peijerlandj .nl”***

Hingen-Pey, 7 augustus 2016

Copyright: RJM Rutten